

**Έκθεση Αιτιολόγησης
της πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης
του Προγράμματος
«ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» 2021-2027
CCI: 2021EL16FFPR004**

Φεβρουάριος 2025

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα Έκθεση Αξιολόγησης συνοδεύει την προτεινόμενη 1^η Αναθεώρηση του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027. Περιλαμβάνει τα εξής:

- Πλαίσιο διαμόρφωσης και υποβολής της πρότασης.
- Βασικά στοιχεία εγκεκριμένου Προγράμματος.
- Βασικά στοιχεία της πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του.
- Οφέλη της πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του
- Στρατηγική Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Προγράμματος με διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου και του DNSH.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Για την διαμόρφωση της πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» και επίσημη υποβολή της προς έγκριση από την Ε. Επιτροπή, λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

1. Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΠΠ 2021-2027, όπως ισχύει.
2. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2039 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) 2021/1060 σχετικά με πρόσθετη ευελιξία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας FAST (ευέλικτη βοήθεια για εδάφη) — CARE.
3. Η Ανακοίνωση 2022/C 474/01 της Επιτροπής για τις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για παροχή συνδρομής από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ II).
4. Η υπ' αριθ. C(2022) 5441 final /22-7-2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Μεταφορές» 2021-2027.
5. Η ΚΥΑ αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28-8-2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5-9-2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του ΕΚ και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Η με α.π. 65380/4532/24-6-2022 Απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ «Περιβαλλοντική έγκριση του Προγράμματος «Μεταφορές» 2021-2027» (ΑΔΑ: ΨΩΠ14653Π8-74Σ).
7. Η με α.π. 38246/25-04-2023 εγκύκλιος της ΕΥΘΥΠΣ και της ΕΥ Αρχή Πιστοποίησης «Προκαταρκτικές ενέργειες στο πλαίσιο κλεισίματος των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2014-2020 αναφορικά με τις τμηματοποιημένες πράξεις και τις προκαταβολές»
8. Το με ημερομηνία 22-01-2024 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΣΣΑΕ με θέμα «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ_ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΠ 2021-27_Καν. 2022/2039 FAST CARE».
9. Την με Α.Π. οικ 172666 ΕΞ 2024 / 19.11.2024 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑΕ με θέμα «Οδηγίες για την Ενδιάμεση Επανεξέταση, την ενσωμάτωση των πολιτικών της STEP και την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων 2021-2027» και τις λοιπές οδηγίες που ακολούθησαν με ηλεκτρονικά μηνύματα στις 19.12.2024, 30.12.2024, 28.01.2025 και 07.02.2025.
10. Το ηλεκτρονικό μήνυμα της 25.11.2024 της ΕΥΣΣΑΕ με διευκρινίσεις σχετικά με την υποχρέωση η Α' Φάση των τμηματοποιημένων έργων να είναι > 5% του συνολικού π/υ του έργου.
11. Την διαβίβαση στοιχείων προβλέψεων δαπανών του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τα έτη 2025 και 2026 όπως αναρτήθηκαν στην SFC τον Ιανουάριο του 2025 και το σχετικό με αυτά Σχέδιο Δράσης του Προγράμματος.
12. Το με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ 19984/1327/13-3-2024 έγγραφο της ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ για την απαίτηση τήρησης της διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου για την 1^η Αναθεώρηση του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.
13. Το με α.π. 2766/29-7-2024 έγγραφο της ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ για την υποβολή του φακέλου Περιβαλλοντικού Προελέγχου της 1^{ης} Αναθεώρησης του Π. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027 στη ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ.

14. Το με α.π. 92371/6514/29-8-2024 έγγραφο της ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ για τη διαβίβαση του του φακέλου Περιβαλλοντικού Προελέγχου της 1^{ης} Αναθεώρησης του Π. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027 στις αρμόδιες Υπηρεσίες για γνωμοδότηση.
15. Την Αξιολόγηση του Τομέα Υποδομών Μεταφορών του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, που υποβλήθηκε από το ΕΠΙΣΕΥ το Δεκέμβριο 2024.
16. Την Ενδιάμεση Επανεξέταση του Προγράμματος «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ», που εκπονήθηκε από την ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 18 «Ενδιάμεση επανεξέταση και ποσό ευελιξίας» του ΚΚΔ (ΕΕ) 2021/1060.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

3.1 Χρηματοδοτικά Στοιχεία

Το Πρόγραμμα «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» εγκρίθηκε με την C(2022) 5441 final /22-7-2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα χρηματοδοτικά στοιχεία του Προγράμματος είναι τα ακόλουθα:

Η Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) του Προγράμματος ανέρχεται σε 2.224,1 εκατ. €.

Η Κοινοτική Συνδρομή ανέρχεται σε 1.854,3 εκατ. € και αντιστοιχεί σε σταθμισμένο ποσοστό συγχρηματοδότησης 83,4%. Εξ αυτών, 564,7 εκατ. € προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) όλων των κατηγοριών Περιφερειών (ΛΑΠ και ΜΠ) και 1.289,6 εκατ.€ προέρχονται από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ).

Η Εθνική Συμμετοχή ανέρχεται σε 369,8 εκατ. € και αντιστοιχεί σε σταθμισμένο ποσοστό εθνικής συμμετοχής 16,6%.

Οι διαθέσιμοι πόροι στο Πρόγραμμα αξιοποιούνται για παρεμβάσεις που υπηρετούν δύο από τους πέντε Στόχους (ΣΠ) της Περιφερειακής Πολιτικής της Ένωσης:

- ΣΠ2 «Μια πιο πράσινη Ευρώπη», με πόρους του ΤΣ ύψους 757,9 εκατ. € ΣΔΔ.
- ΣΠ3 «Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη», με πόρους ΕΤΠΑ και ΤΣ ύψους 1.466,2 εκατ. € ΣΔΔ.

Για την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος αξιοποιούνται πόροι ΕΤΠΑ και ΤΣ ύψους 23,6 εκατ. € ΣΔΔ.

3.2 Στρατηγική και στόχευση

Το Πρόγραμμα ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ αποτελεί το Τομεακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021-2027 για την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδιασμού των αρμοδίων Υπουργείων πολιτικής, δηλαδή του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών (ΥΠΥΜΕ) και του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής στον Τομέα των Μεταφορών για την ΠΠ 2021-2027.

Το περιεχόμενο του έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι στρατηγικά κείμενα:

- το εγκεκριμένο ΕΣΣΜ και την Περιφερειακή Εξειδίκευσή του
- την εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο
- το εγκεκριμένο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια
- το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ 2021-2027,

Οι **Στρατηγικοί Στόχοι** του είναι οι ακόλουθοι:

- A) Ανάπτυξη – αναβάθμιση των βιώσιμων αστικών μέσων μεταφοράς
- B) Προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του κεντρικού ΔΕΔ-Μ και κατασκευή/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ
- Γ) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών
- Δ) Διασφάλιση της προσβασιμότητάς και ενίσχυση της συνδεσιμότητας των νησιών
- Ε) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών

3.3 Κύριες επιλογές προγραμματισμού

Κατά την κατάρτιση του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ελήφθησαν υπόψη, πέραν των προαναφερόμενων εθνικών στρατηγικών κειμένων, οι διαθέσιμοι πόροι (βλ. 3.1 ανωτέρω), οι ωριμότητες των έργων και ο

προγραμματισμός άλλων χρηματοδοτικών μέσων που αξιοποιούνται κατά την ΠΠ 2021-2027 για τη συγχρηματοδότηση παρεμβάσεων του τομέα Μεταφορών στη χώρα.

Για την τελική διαμόρφωση του οι **κύριες επιλογές** ήταν οι εξής:

- Έμφαση στις **Πράσινες Μεταφορές**, με διάθεση του 64% των πόρων του Προγράμματος (1.423,4 εκατ. € ΣΔΔ).
- Υλοποίηση σημαντικών διευρωπαϊκών κυρίως έργων οδικών μεταφορών και ασφάλειας μεταφορών, με διάθεση του 34,9% των πόρων του Προγράμματος (777,1 εκατ. € ΣΔΔ).
- Αξιοποίηση του υπόλοιπου 1,1% των πόρων του Προγράμματος για την υποστήριξη της εφαρμογής του.
- Σημαντική **συνεισφορά στους Κλιματικούς και Περιβαλλοντικούς στόχους** με την αξιοποίηση του 89% των συνολικών πόρων του Προγράμματος (ΚΣ) σε κατάλληλες παρεμβάσεις. Αναλυτικά η συνεισφορά ανά στόχο είναι, σε επίπεδο Προγράμματος:

Στην αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής συμβάλουν 1.083,2 εκ € (ΚΣ), δηλ το 58,42% των πόρων του.

Στους Περιβαλλοντικούς στόχους συμβάλουν 437,1 εκ € (ΚΣ), δηλ το 23,57% των πόρων του.

- Υλοποίηση **5 έργων Στρατηγικής Σημασίας**:
  - ✚ Κατασκευή Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας
  - ✚ Αναβάθμιση/αναδιάρθρωση δικτύου και ανάπτυξη στόλων λεωφορείων μηδενικών εκπομπών στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη
  - ✚ Ολοκλήρωση κατασκευής Νέας Διπλής Σιδηροδρομικής Γραμμής ΑΘΗΝΑΣ (ΣΚΑ) - ΠΑΤΡΑΣ στο τμήμα ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ – ΡΙΟ
  - ✚ Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ): τμήμα ΧΑΝΙΑ-ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ
  - ✚ Επέκταση, Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος VTMIS
- **Επίτευξη συνεργειών** και συμπληρωματικότητας με τα έργα Μεταφορών που συγχρηματοδοτούνται από τον Μηχανισμό Connecting Europe Facility (CEF 2), το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) και άλλα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

4. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Συνοπτικά, η εικόνα της επίδοσης του Προγράμματος στις 31/12/2024 έχει ως εξής:

- Με βάση την εγκεκριμένη 4η Εξειδίκευση του Προγράμματος, έχουν εξειδικευτεί 23 από τις 25 συνολικά Δράσεις, ΣΔΔ ύψους 2.083,6 εκ. €, που αντιστοιχεί στο 93,7% των πόρων.
- Έχουν εκδοθεί 18 Προσκλήσεις σε 9 Προτεραιότητες, συνολικής ΣΔΔ ύψους 1.259,1 εκ. €, που αντιστοιχεί στο 56,6 % των πόρων.
- Έχουν ενταχθεί 16 έργα, συνολικής ΣΔΔ ύψους 2.134,7 εκ. €, που αντιστοιχεί στο 96,0% των πόρων.
- Οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 1.808,1 εκ. € ΣΔΔ, που αντιστοιχεί στο 81,3% των πόρων.
- Οι δαπάνες ανέρχονται σε 324,2 εκ. € ΣΔΔ, που αντιστοιχεί στο 14,6% των πόρων του Προγράμματος.
- Η συνεισφορά των δαπανών, που πραγματοποιήθηκαν έως 31.12.2024 στον κλιματικό στόχο αντιστοιχεί στο 10,94% της συνολικής ενωσιακής συμμετοχής του Προγράμματος, και ειδικότερα 15,74% ενωσιακής συμμετοχής Ταμείου Συνοχής.

Παράλληλα, σημαντικές δράσεις του Προγράμματος βρίσκονται σε τελική φάση ωρίμανσης. Εντός του 2025 θα οριστικοποιηθεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους. Πρόκειται για:

- ✓ την πιλοτική δράση για την αναδιοργάνωση των οδικών αστικών μεταφορών σε ΟΤΑ εκτός Αθήνας και Θεσσαλονίκης (ηλεκτρικά λεωφορεία) στην Π02/Ταμείο Συνοχής,
- ✓ τις δράσεις του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια (ΕΣΣΟΑ) στην Π06/ΕΤΠΑ
- ✓ τη δράση για τη βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών με ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών στην Π 08 / ΕΤΠΑ,

5. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 18 του ΚΚΔ 2021/1060, η Έκθεση Ενδιάμεσης Επανεξέτασης αποτελεί τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα η μη τροποποίησης του Προγράμματος.

Στην έκθεση Ενδιάμεσης Επανεξέτασης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ αξιολογήθηκε η πορεία υλοποίησης του σε σχέση με:

- τις νέες προκλήσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για το έτος 2024,
- την πρόοδο στην υλοποίηση του ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα, εφόσον συντρέχει περίπτωση,
- την πρόοδο στην εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,
- την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σημαντική χρηματοοικονομική, οικονομική ή κοινωνική εξέλιξη,
- την πρόοδο στην επίτευξη των οροσήμων, λαμβάνοντας υπόψη τις μείζονες δυσκολίες που προέκυψαν κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση διατυπώνεται η πρόταση 1^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027, λαμβάνοντας επίσης υπόψη:

- Τη διατήρηση των στόχων συνεισφοράς για το κλίμα και το περιβάλλον, σε επίπεδο Προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
- Το Σχέδιο Δράσης Ιανουαρίου 2025 και τις προβλέψεις δαπανών 2025 και 2026, όπως διαβιβάστηκαν στην ΕΥΣΣΑΕ και στην ΕΕ (μέσω SFC) αντίστοιχα, με έμφαση στις ανάγκες ένταξης έργων εντός του 2025.
- Την πρόοδο ωρίμανσης σημαντικών δράσεων του Προγράμματος, όπως αποτυπώθηκε στην Τεχνική Συνάντηση με εκπροσώπους της DG REGIO τον Ιανουάριο 2025.
- Τις προτάσεις νέων έργων (που δεν υπήρχαν στον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος) και αποτελούν προτεραιότητα των Φορέων Πολιτικής του Προγράμματος.
- Τα προβλεπόμενα στον Καν.(ΕΕ) 2022/2039 (FAST - CARE), που επιτρέπει την ένταξη έργων Αερολιμένων στο Πεδίο Παρέμβασης 186, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 118α του Καν. 2021/1060.
- Την εξέλιξη διαδικασιών υλοποίησης των έργων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, βάσει των στοιχείων του Σχεδίου Δράσης α' τριμήνου 2025, όπως έχει αποσταλεί στην ΕΥΣΣΑΕ, καθώς η ενσωμάτωση των τμηματοποιημένων έργων (κυρίως σιδηροδρομικών, αεροναυτιλίας και αερολιμένων), αρκετά από τα οποία δεν υπήρχαν στον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος, δημιουργεί πρόσθετες ανελαστικές ανάγκες.

Στην πρόταση της 1^{ης} Αναθεώρησης δεν διαφοροποιείται η στόχευση και η στρατηγική του Προγράμματος και δεν επηρεάζεται η επιδίωξη των παρεμβάσεων.

Στόχο της προτεινόμενης τροποποίησης του Προγράμματος αποτελεί η στοχευμένη ανακατανομή πόρων μεταξύ των Προτεραιοτήτων / Πεδίων Παρέμβασης του Προγράμματος, ώστε να εξυπηρετούνται προσφορότερα οι ανάγκες χρηματοδότησης δράσεων με μεγαλύτερη ενεργοποίηση, όπως προκύπτουν από την έως σήμερα υλοποίηση του Προγράμματος, διατηρώντας ωστόσο σταθερό τον χαρακτήρα του Προγράμματος και τη συμβολή του στους Στόχους Πολιτικής 2 και 3.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν σε:

ι. Ανταπόκριση στις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, σχετικά με:

- ✓ Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στις σιδηροδρομικές και οδικές αστικές μεταφορές.
- ✓ Επενδύσεις στην ασφάλεια του σιδηροδρόμου με έμφαση στη ολοκλήρωση της σηματοδότησης.
- ✓ Αξιολόγηση της κλιματικής τρωτότητας του σιδηροδρομικού δικτύου και υλοποίηση προοδευτικών επενδύσεων για την κλιματική ανθεκτικότητα.

όπως αποτυπώνεται στο Κεφ. Α της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης του Προγράμματος, ανά Προτεραιότητα.

- ii. Αξιοποίηση του ποσού ευελιξίας των Προτεραιοτήτων Π02 και Π08, που παρουσιάζουν χαμηλή ενεργοποίηση, για την ενίσχυση των Π01 και Π06 αντίστοιχα, που εμφανίζουν σημαντικές ανελαστικές ανάγκες.
- iii. Ενίσχυση της Προτεραιότητας Π04 με πόρους από τις Π09 και Π05, για τη διασφάλιση της συνεισφοράς στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους και ταυτόχρονα της ολοκλήρωσης των κρίσιμων τμηματοποιημένων έργων του σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ (πόροι Ταμείου Συνοχής), σύμφωνα και με τις σχετικές συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- iv. Προσθήκη νέας Δράσης 9.3 «Βελτίωση ασφάλειας και εξυπηρέτησης νησιωτικών αερολιμένων ΔΕΔ-Μ» στην Προτεραιότητα Π09 (Ταμείο Συνοχής), με εσωτερική ανακατανομή των ήδη εγκεκριμένων πόρων για αυτήν.
- v. Προσθήκη νέων Κωδικών Πεδίων Παρέμβασης και δεικτών καθώς και των σχετικών τεχνικών προσαρμογών, για την ενσωμάτωση νέων έργων στις Π01, Π04, Π08 και Π09.

Κατά τα λοιπά, γίνονται οι απαραίτητες οριζόντιες σημειακές προσθήκες κυρίως σε κείμενα του Προγράμματος.

5.1 Χρηματοδοτικά Στοιχεία του Προγράμματος

Στην 1^η Αναθεώρηση του Προγράμματος «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» προτείνονται στοχευμένες τροποποιήσεις στους πίνακες του Σχεδίου Χρηματοδότησής του (Κεφ. 3 του Προγράμματος), όπως αποτυπώνονται στον ακόλουθο συγκεντρωτικό πίνακα:

ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			ΠΡΟΤΑΣΗ 1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΣΔΔ	ΠΟΣΟ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΚΤΟΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΣΔΔ	
1	Βιώσιμες αστικές μεταφορές σταθερής τροχιάς - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	Δ/Α	426.628.190	501.915.518	64.827.799		33.065.159	33.065.159	459.693.349	540.815.705
2	Βιώσιμες αστικές μεταφορές (εκτός μέσων σταθερής τροχιάς) - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	Δ/Α	217.600.000	256.000.000	33.065.159	0	-33.065.159	-33.065.159	184.534.841	217.099.813
3	Ανάπτυξη υπεραστικού / προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου - ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	74.035.000	87.100.000	11.250.127	0	0	0	74.035.000	87.100.000
4	Ολοκλήρωση / αναβάθμιση κεντρικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	Δ/Α	203.897.257	239.879.126	30.982.975	24.280.000	0	24.280.000	228.177.257	268.443.832
5	Κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημάτων οδικού ΔΕΔ-Μ - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	Δ/Α	349.605.000	411.300.000	53.123.828	-14.280.000		-14.280.000	335.325.000	394.500.000
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακών τμημάτων αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ και συνδέσεων - Οδική ασφάλεια - ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	16.500.000	27.500.000	2.507.288		3.646.965	3.646.965	20.146.965	33.578.275
		ΛΑΠ	182.066.905	214.196.359	27.666.317		18.212.030	18.212.030	200.278.935	235.622.277
7	Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών - ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	100.470.000	118.200.000	15.267.107	0	0	0	100.470.000	118.200.000
		ΜΕΤ	44.719.542	74.532.570	6.795.441	0	0	0	44.719.542	74.532.570
8	Συνδεσιμότητα και προσβασιμότητα των νησιών - ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	24.000.000	40.000.000	3.646.965	0	-3.646.965	-3.646.965	20.353.035	33.921.725
		ΛΑΠ	119.850.000	141.000.000	18.212.030	0	-18.212.030	-18.212.030	101.637.970	119.574.082
9	Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	Δ/Α	75.570.986	88.907.042	11.483.303	-10.000.000		-10.000.000	65.570.986	77.142.337
10	Τεχνική Βοήθεια - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	Δ/Α	16.324.377	19.205.149	2.480.552	0	0	0	16.324.377	19.205.150
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	1.512.832	1.779.805	229.885	0	0	0	1.512.832	1.779.803
		ΜΕΤ	1.545.432	2.575.720	234.839	0	0	0	1.545.432	2.575.720
			1.854.325.521	2.224.091.289	281.773.615	0	0	0	1.854.325.521	2.224.091.289

και συγκεκριμένα:

- Μεταφορά του ποσού ευελιξίας της Προτεραιότητας Π02, ύψους 33,1 εκ € (ΚΣ) πόρων Ταμείου Συνοχής, από τα Πεδία Παρέμβασης 082 και 085.
Οι πόροι ενισχύουν την Π01, στα Πεδία Παρέμβασης 081 και 044 (νέο), στο πλαίσιο της οποίας υλοποιούνται σημαντικά έργα με σημαντική υπερδέσμευση.
- Μεταφορά του ποσού ευελιξίας της Προτεραιότητας Π08, ύψους 18,2 εκ € (ΚΣ) πόρων ΕΤΠΑ/ΛΑΠ και 3,6 εκ € (ΚΣ) πόρων ΕΤΠΑ/MET, από τα Πεδία Παρέμβασης 046 και 113.
Οι πόροι ενισχύουν την Π06, στα Πεδία Παρέμβασης 093 και 091, για την ένταξη έργων: (α) Υποδομών οδικής ασφάλειας σε Περιφέρειες ΛΑΠ (Γεωργιούπολη – Πετριές) και (β) οδικών έργων σύνδεσης με το ΔΕΔ-Μ σε Περιφέρειες ΜΕΤ, αναγκαίων για την εύρυθμη λειτουργία του οδικού δικτύου της Περιφέρειας Αττικής.
- Ενίσχυση των πόρων Ταμείου Συνοχής της Π04, που περιλαμβάνει τμηματοποιημένα σιδηροδρομικά έργα ΔΕΔ-Μ, για την κάλυψη ανελαστικών αναγκών ένταξης εντός του 2025 και τη συμμόρφωση με τις σχετικές συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον τομέα Μεταφορών, με τη μεταφορά:
  - ✓ 10 εκ € (ΚΣ) από την Π09 και το Πεδίο Παρέμβασης 113 και
  - ✓ 14,3 εκ € (ΚΣ) από την Π05 και το Πεδίο Παρέμβασης 088,
 Τα τμηματοποιημένα έργα στην Π 04 συνολικού π/υ Β Φάσης της τάξης των 332,2 εκ € αφορούν σε ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ και των συστημάτων ασφάλειας.
- Προστίθεται νέο Πεδίο Παρέμβασης 111 στην Π08/ΕΤΠΑ ΛΑΠ, με ανακατανομή πόρων από το Πεδίο Παρέμβασης 113, καθώς με την πρόσφατη αναθεώρηση του Κανονισμού ΔΕΔ-Μ τον Ιούνιο 2024, κάποια προεπιλεγμένα έργα του Προγράμματος αφορούν σε λιμένες, που πλέον εντάσσονται στα ΔΕΜ-Μ.
- Προστίθεται νέα Δράση 9.3 (5 εκ € ΣΔΔ Ταμείο Συνοχής) για την ενσωμάτωση δύο τμηματοποιημένων έργων Αερολιμένων με ανακατανομή πόρων εντός της Προτεραιότητας Π09, οι οποίοι αφαιρούνται από το Πεδίο Παρέμβασης 118 και προστίθενται στο νέο Πεδίο Παρέμβασης 186.

Επισημαίνεται ότι στην πρόταση 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» 2021-2027 έχει ληφθεί μέριμνα ώστε να διατηρείται, στα ίδια επίπεδα με αυτά της αρχική έγκρισής του, η συνεισφορά στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους του.

Στο συνημμένο πίνακα του Παραρτήματος Ι, παρουσιάζεται, ανά Στόχο Πολιτικής, Ειδικό στόχο, Προτεραιότητα, Ταμείο και Κατηγορίας Περιφέρειας η πρόταση Αναθεώρησης, όπου γίνεται σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία της αρχικής έγκρισης του Προγράμματος.

Συνολικά, με τις ανακατανομές πόρων σε επίπεδο Ταμείου και Κατηγορίας Περιφέρειας:

- (α) **Διατηρείται η Κοινωνική Συνδρομή του Προγράμματος** στα 1.854,3 εκ.€, που αντιστοιχεί σε σταθμισμένο ποσοστό συγχρηματοδότησης 83,4%.
- (β) **Διατηρείται η Εθνική Συμμετοχή** του Προγράμματος στα 369,8 εκ.€, που αντιστοιχεί σε σταθμισμένο ποσοστό συμμετοχής 16,6%.

5.2 Προτεινόμενες τροποποιήσεις περιεχομένου Προγράμματος

Οι τροποποιήσεις στο περιεχόμενο του Προγράμματος, σε σχέση με την αρχική έγκριση, είναι οι εξής:

1. Μετονομασία της Δράσης 1.1 σε «Νέες / επεκτάσεις / εκσυγχρονισμός γραμμών ΜΕΤΡΟ Αθήνας και Θεσσαλονίκης». Οι τροποποιήσεις στο περιεχόμενο της Δράσης αφορούν στην ενσωμάτωση έργων αναβάθμισης / εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων γραμμών ΜΕΤΡΟ της Αθήνας, και πιο συγκεκριμένα το έργο «Εκσυγχρονισμός Σηματοδότησης της Γραμμής 3 του ΜΕΤΡΟ της Αθήνας», π/υ 18 εκ €. Το έργο συνάδει με τους στόχους της Προτεραιότητας Π01.
2. Μετονομασία της Δράσης 1.2 σε «Αναβάθμιση στόλου, τροχαίου υλικού και υποδομών σταθμών» με προσθήκη του Πεδίου Παρέμβασης 044: «Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα». Οι τροποποιήσεις στο περιεχόμενο της Δράσης αφορούν στην ενσωμάτωση έργων για «Ενεργειακή αναβάθμιση ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων στο ΜΕΤΡΟ της Αθήνας», π/υ 30 εκ €. Τα έργα συνάδουν με τους στόχους της Προτεραιότητας Π01.

3. Μετονομασία της Προτεραιότητας 06 σε «Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακών τμημάτων οδικού ΔΕΔ-Μ και συνδέσεων - Οδική ασφάλεια» καθώς και της Δράσης 6.1 σε «Κατασκευή / αναβάθμιση οδικού ΔΕΔ-Μ και συνδέσεων με αυτό» και προσθήκη του Πεδίου Παρέμβασης 091: «Ανακατασκευές ή εκσυγχρονισμοί αυτοκινητοδρόμων και οδών — Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ» για τις Περιφέρειες ΕΤΠΑ/ΛΑΠ.
4. Προσθήκη του Πεδίου Παρέμβασης 111: «Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ) εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων» στη Δράση 8.1, για διαχειριστικούς λόγους που αφορούν στη δυνατότητα ένταξης σε αυτήν παρεμβάσεων σε λιμένες, οι οποίες συμπεριλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος και έχουν πλέον συμπεριληφθεί στα ΔΕΔ-Μ της χώρας, σύμφωνα με τον νέο Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1679.
5. Μετονομασία της Προτεραιότητας Π 09 σε «Ασφάλεια ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας - ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ». Προσθήκη νέας Δράσης 9.3: «Βελτίωση ασφάλειας και εξυπηρέτησης νησιωτικών αερολιμένων ΔΕΔ-Μ». Οι τροποποιήσεις Οι τροποποιήσεις στο περιεχόμενο της Προτεραιότητας αφορούν στην ενσωμάτωση σε αυτήν 2 τμηματοποιημένων έργων από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, που αφορούν σε νησιωτικά αεροδρόμια της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Σύρου) και της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Χίου), με φυσικό αντικείμενο, που αφορά σε βελτίωση της ασφάλειας προσγείωσης και απογείωσης, με την επέκταση / αναβάθμιση των αεροδιαδρόμων, τροchioδρόμων, χώρων στάθμευσης αεροσκαφών, πύργων ελέγχου, κλπ και εν γένει στη βελτίωση ασφάλειας και εξυπηρέτησης επιβατών και αεροσκαφών, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2039 / FAST-CARE και σύμφωνα με το 8^ο σχετικό / οδηγία της ΕΥΣΣΑΕ.

5.3 Επικαιροποίηση πλαισίου επίδοσης

Σύμφωνα με την ανάλυση της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, το σχέδιο δράσης Ιανουαρίου 2025 και τις συμπληρωματικές διευκρινίσεις της ΕΥΣΣΑΕ σχετικά με την διαχείριση των Δεικτών στο πλαίσιο της Αναθεώρησης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

6. Με βάση τα συγκεντρωτικά δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, που διαβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 31 Ιανουαρίου 2025, τα ορόσημα του 2024 των (7) δεικτών εκροής έχουν μετακυλήσει χρονικά. Οι βασικές αιτίες σχετίζονται κυρίως με:
  - ✓ ζητήματα ανωριμότητας των σχετικών έργων, οι οποίες έχουν προκύψει μετά τις αυξημένες απαιτήσεις της ΠΠ 2021-2027 σε υποστηρικτικές μελέτες (μελέτες σκοπιμότητας, κλιματικής ανθεκτικότητας κλπ),
  - ✓ καθυστερήσεις στις διαγωνιστικές διαδικασίες,
  - ✓ αλλαγές στην προτεραιοποίηση των έργων από τους φορείς πολιτικής,
  - ✓ ζητήματα οριστικοποίησης του σχεδιασμού έργων λόγω του σύνθετου αντικειμένου τους.

Για την επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων η ΕΥΔ/ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ συντονίζει:

- ✓ την υποστήριξη των δικαιούχων του Προγράμματος από την Ομάδα Jaspers για την οριστικοποίηση τεχνικών και χρηματοοικονομικών στοιχείων των έργων,
- ✓ την κατάρτιση σε συνεργασία με την Ομάδα Jaspers οδηγού εκπόνησης μελετών σκοπιμότητας και ενημέρωση δυνητικών δικαιούχων,
- ✓ την υποστήριξη για την υπογραφή προγραμματικών συμβάσεων με ΟΤΑ/Περιφέρειες,
- ✓ την οριζόντια υποστήριξη των δικαιούχων από τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ του ΥΝΑΝΠ και ΥΠΥΜΕ.

Στην Ενδιάμεση Επανεξέταση του Προγράμματος, Κεφ. Ε, αναφέρεται αναλυτικά ανά έργο η τεκμηρίωση και η πρόοδος επίτευξης.

7. **Δεν τροποποιείται η στοχοθεσία του 2029.** Παρότι σημαντικές δράσεις του Προγράμματος δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, όπως η «Πιλοτική αναδιοργάνωση των οδικών αστικών μεταφορών σε ΟΤΑ εκτός Αθήνας και Θεσσαλονίκης» (ηλεκτρικά λεωφορεία) στην Π 02 / Ταμείο Συνοχής, οι δράσεις του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια (ΕΣΣΟΑ) στην Π 06 / ΕΤΠΑ και η δράση για τη βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών με ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών στην Π 08 / ΕΤΠΑ, η ωρίμανση τους έχει προχωρήσει σημαντικά και δεν προκύπτει ανάγκη αναθεώρησης των στόχων 2029, στο πλαίσιο της παρούσας Αναθεώρησης.
8. **Προστίθενται νέοι δείκτες** για διαχειριστικούς λόγους και προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα νέα έργα, σημαντικά για τους Φορείς Πολιτικής, ενώ διατηρείται η Λογική της Παρέμβασης. Συγκεκριμένα:
  - ✓ στην Προτεραιότητα Π 01 / Δράσεις 1.1 και 1.2:

- (α) ο νέος ειδικός δείκτης εκροής «**PSO497: Σταθμοί ΜΕΤΡΟ που εκσυγχρονίζονται για την ασφάλεια και εξυπηρέτηση των επιβατών**» και αφορά στα έργα «Ενεργειακή αναβάθμιση ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων στο ΜΕΤΡΟ της Αθήνας» συνολικού π/υ 30 εκ € και «Εκσυγχρονισμός Σηματοδότησης της Γραμμής 3 του ΜΕΤΡΟ Αθήνας» π/υ 18 εκ €.
- (β) ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος «**RCR502: Ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας σε σταθμούς ΜΕΤΡΟ**» αφορά στα έργα «Ενεργειακή αναβάθμιση ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων στο ΜΕΤΡΟ της Αθήνας» συνολικού π/υ 30 εκ €.
- ✓ στην Προτεραιότητα Π 04 / Δράση 4.1 ο δείκτης «**RCO53: Νέοι ή εκσυγχρονισμένοι σιδηροδρομικοί σταθμοί και στάσεις**», για την ένταξη του μεταφερόμενου από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έργου «Κατασκευή Σιδηροδρομικής Στάσης στο Κρυονέρι Αττικής» π/υ 6,4 εκ €.
- ✓ στην Προτεραιότητα Π 09 / Δράση 9.3 για την ένταξη των δύο τμηματοποιημένων έργων αερολιμένων Σύρου και Χίου, συνολικού π/υ 14 εκ €:
  - (α) Ο νέος ειδικός δείκτης εκροών **PSO496: Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται**, ο οποίος χρησιμοποιείται για τα έργα αεροδρομίων στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020.
  - (β) Ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος **PSR503: Επιβατική κίνηση αερολιμένα**, ο οποίος υποστηρίζεται από τις μελέτες σκοπιμότητας των ήδη ενταγμένων έργων.

Οι ανωτέρω αλλαγές αποτυπώνονται στη νέα έκδοση του Μεθοδολογικού εγγράφου.

5.4 Στρατηγική και στόχευση του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027 **συνεχίζει να αποτελεί το κύριο μέσο για την επίτευξη των εθνικών στόχων του ΕΣΠΑ 2021-2027 στον τομέα των Μεταφορών.**

Η **στρατηγική διατηρείται**, όπως περιγράφεται στην αρχική έγκριση του Προγράμματος.

Οι **Ειδικοί Στόχοι** των Προτεραιοτήτων του **διατηρούνται** όπως περιγράφονται στην αρχική έγκριση του Προγράμματος.

Δεν τροποποιείται η Λογική της Παρέμβασης, γίνεται σημειακή προσθήκη νέων Πεδίων Παρέμβασης και δεικτών, για διαχειριστικούς λόγους.

Διατηρείται το «greening» του Προγράμματος σε ποσοστό 64%.

Οι παρεμβάσεις του τομέα Μεταφορών **συνεχίζουν να συμβάλλουν στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα** της αρχικής έγκρισης του Προγράμματος.

5.5 Συνεισφορά του Προγράμματος στους στόχους για την Κλιματική Αλλαγή.

Διατηρείται η συνεισφορά του Προγράμματος στην επίτευξη των εθνικών στόχων του ΕΣΠΑ για την Κλιματική Αλλαγή και των Περιβαλλοντικών στόχων:

ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2022						
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (ΚΣ)	Ποσοστό σε σύνολο πόρων ΤΣ	ΕΤΠΑ (ΚΣ)	Ποσοστό σε σύνολο πόρων ΕΤΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ (ΚΣ)	Ποσοστό στο σύνολο των πόρων του Προγράμματος
Κλιματική Αλλαγή	800.094.093,14	62,04%	283.144.542,00	50,14%	1.083.238.635,14	58,42%
Περιβαλλοντικοί στόχοι	337.210.178,96	26,15%	99.921.816,80	17,69%	437.131.995,76	23,57%

ΠΡΟΤΑΣΗ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025						
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (ΚΣ)	Ποσοστό σε σύνολο πόρων ΤΣ	ΕΤΠΑ (ΚΣ)	Ποσοστό σε σύνολο πόρων ΕΤΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ (ΚΣ)	Ποσοστό στο σύνολο των πόρων του Προγράμματος
Κλιματική Αλλαγή	812.274.092,80	62,99%	269.481.644,20	47,72%	1.081.755.737,00	58,34%
Περιβαλλοντικοί στόχοι	348.922.178,80	27,06%	96.642.283,60	17,11%	445.564.462,40	24,03%

6. ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Η προτεινόμενη 1η αναθεώρηση του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ δεν επιφέρει αλλαγή στον χαρακτήρα του Προγράμματος, η λογική της παρέμβασης παραμένει ίδια και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του, ενώ παράλληλα δεν διαφοροποιείται η κατανομή των πόρων ανά Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας σε σχέση με τους εγκεκριμένους χρηματοδοτικούς πίνακες του Προγράμματος, όπως αναλύθηκε στα ανωτέρω επιμέρους κεφάλαια.

Με την 1η Αναθεώρηση γίνονται τακτοποιητικές / διαχειριστικές ενέργειες σε επιμέρους στοιχεία του Προγράμματος, όπως αναλυτικά αναφέρθηκαν ανωτέρω, ως αποτέλεσμα επικαιροποίησης με βάση την έως και σήμερα εξειδίκευση και προγραμματισμό.

Η πρόταση έχει διαμορφωθεί ώστε να επιτυγχάνονται τα κάτωθι:

- Η διατήρηση της συνεισφοράς του Προγράμματος στους εθνικούς στόχους για την Κλιματική Αλλαγή και στους Περιβαλλοντικούς στόχους του ΕΣΠΑ.
- Η διαχείριση των ποσών ευελιξίας στο πλαίσιο της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης του Προγράμματος.
- Η διασφάλιση απρόσκοπτης απορρόφησης των πόρων της Π.Π.2021-2027.
- Η αξιοποίηση της ευελιξίας και των δυνατοτήτων, που δίνονται από τον Καν. (ΕΕ) 2022/2039 για την ολοκλήρωση συγχρηματοδοτούμενων έργων αερολιμένων της ΠΠ 2014-2020, ως τμηματοποιημένα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πράξεις περατώνονται και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΠΠ 2014-2020 που πλέον υποστηρίζονται και στην ΠΠ 2021-2027.

7. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ (ΠΡΟΤΑΣΗ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ)

Στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2001/42 «για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση» και της ΚΥΑ αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28-8-2006 (ΦΕΚ Β' 1225/Β/5-9-2006), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εκπονήθηκε και υποβλήθηκε στην αρμόδια Δι.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ η ΣΜΠΕ του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027. Μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων διαδικασιών, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 65380/4532/24-6-2022 Απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υ.Π.ΕΝ. για την περιβαλλοντική έγκριση του Προγράμματος.

Στη συνέχεια και σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της ανωτέρω ΚΥΑ σε ότι αφορά στις αναθεωρήσεις των Προγραμμάτων, απαιτείται: τα σχέδια ή προγράμματα που αποτελούν «ήσσονα τροποποίηση» Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ, να υποβληθούν σε διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου, προκειμένου η Αρμόδια Αρχή (Δι.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ.) να κρίνει αν οι εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και κατά συνέπεια να απαιτείται να υποβληθούν σε νέα διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και κατά την κατάρτιση της αρχικής πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, η οποία αφορούσε αποκλειστικά στην ενσωμάτωση στο Πρόγραμμα τμηματοποιημένων έργων βελτίωσης υποδομών σε περιφερειακά / νησιωτικά αεροδρόμια κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ 2022/2039, υποβλήθηκε στη Δι.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ. σχετικό ερώτημα αναφορικά με την αναγκαιότητα υποβολής της εν λόγω πρότασης σε διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου (υπ' αριθ. πρωτ. 772/22-2-2024 έγγραφο της ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ).

Η Δι.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ. με το υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/19984/1327/13-03-2024 απαντητικό έγγραφο της, ενημέρωσε την ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ότι για την εν λόγω πρόταση απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου, δεδομένου ότι με βάση το περιεχόμενο της επέρχονται τροποποιήσεις στο φυσικό αντικείμενο των παρεμβάσεων, οι οποίες διαφαίνεται ότι συνεπάγονται πρόσθετες ή διαφοροποιημένες

επιπτώσεις στο περιβάλλον, πέραν εκείνων που είχαν εντοπιστεί και αντιμετωπιστεί στη διαδικασία της ΣΠΕ που διενεργήθηκε κατά την αρχική έγκριση του Προγράμματος.

Κατόπιν αυτού, ανατέθηκε από την ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ και εκπονήθηκε από σύμβουλο ο σχετικός Φάκελος Περιβαλλοντικού Προελέγχου της 1^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, όπως προβλέπεται από το Άρθρο 5 της ανωτέρω ΚΥΑ. Ο εν λόγω Φάκελος υποβλήθηκε στη ΔΙ.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 2766/29-07-2024 έγγραφο της ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ. Αναμένεται, μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων στην ανωτέρω ΚΥΑ διαδικασιών, η έκδοση της σχετικής Απόφασης του Γενικού Δ/ντη Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ.

Παράλληλα προχώρησαν οι διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αφορμή τη διενέργεια της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης του Προγράμματος η οποία αποτελεί Κανονιστική υποχρέωση βάσει του άρθρου 18 του Καν. 2021/1060. Στο πλαίσιο αυτών, επελέγη να ενσωματωθούν στην αρχική πρόταση 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος πέραν των ανωτέρω και τροποποιήσεις κυρίως δημοσιονομικού χαρακτήρα ανακατανομές πόρων - ποσό ευελιξίας) καθώς και σημειακές προσθήκες διαχειριστικού χαρακτήρα, που δεν αλλοιώνουν τη λογική παρέμβασης του Προγράμματος, ούτε τη στρατηγική του.

Στη βάση αυτή, απεστάλη νέο έγγραφο στη ΔΙ.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ. (υπ' αριθ. πρωτ. 25877/12-2-2025 της ΕΥΔ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ) με το αίτημα της εξαίρεσης από νέα διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου της οριστικής πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, δεδομένου ότι με τις νέες προτεινόμενες διαφοροποιήσεις δεν επέρχονται τροποποιήσεις ουσίας στο φυσικό αντικείμενο των παρεμβάσεων που να μην έχουν ήδη καλυφθεί στη διαδικασία ΣΠΕ που διενεργήθηκε κατά την αρχική έγκριση του Προγράμματος, βάσει της οποίας εκδόθηκε η σχετική Απόφαση περί της Περιβαλλοντικής Έγκρισης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

Σε συνέχεια των ανωτέρω σύμφωνα με την με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/29838/1748/18-03-2025 Απόφαση του Γ.Δ/ντη Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ, δεν απαιτείται να υποβληθεί σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση η 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος «Μεταφορές» 2021 – 2027.

8. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΕΡΙ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ (DNSH-P)

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. Πρωτ.172666/19-11-2024 έγγραφο της ΕΥΣΣΑΕ: «Οδηγίες για την Ενδιάμεση Επανεξέταση, την ενσωμάτωση των πολιτικών της STEP και την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων 2021-2027», κατά τη διαδικασία της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης και Αναθεώρησης των Προγραμμάτων θα πρέπει να διασφαλίζεται η αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH-P) εφόσον σε αυτά συμπεριληφθούν νέοι τύποι δράσεων. Στόχος αποτελεί η πρόβλεψη αναγκαίων μέτρων αντιμετώπισης σε επίπεδο προγράμματος για την αποτροπή, μείωση ή την πλήρη αντιστάθμιση των πιθανών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Δεδομένου ότι στην προτεινόμενη 1^η Αναθεώρηση του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ενσωματώθηκε η νέα Δράση 9.3: «Βελτίωση ασφάλειας και εξυπηρέτησης νησιωτικών αερολιμένων ΔΕΔ-Μ», ανατέθηκε σε σύμβουλο η κατάρτιση νέου σχετικού δελτίου ελέγχου συμβατότητας με την αρχή DNSH. Το εν λόγω δελτίο ελέγχου ενσωματώθηκε στο έγγραφο συμμόρφωσης με την αρχή DNSH της πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ 2021-27_ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025

											ΜΕΤΑΒΟΛΗ			ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ			
ΚΩΔ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
1	Βιώσιμες αστικές μεταφορές σταθερής	2	RSO2.8	Βιώσιμη αστική κινητικότητα	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	081	Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές	323.098.190	57.017.328	380.115.518	24.565.159	4.335.028	28.900.187	347.663.349	61.352.356	409.015.705
1	Βιώσιμες αστικές μεταφορές σταθερής	2	RSO2.8	Βιώσιμη αστική κινητικότητα	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	082	Τροχόσπιν υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	103.530.000	18.270.000	121.800.000	0	0	0	103.530.000	18.270.000	121.800.000
1	Βιώσιμες αστικές μεταφορές σταθερής	2	RSO2.8	Βιώσιμη αστική κινητικότητα	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	44	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επεδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα				8.500.000	1.500.000	10.000.000	8.500.000	1.500.000	10.000.000
2	Βιώσιμες αστικές μεταφορές (εκτός μέτ	2	RSO2.8	Βιώσιμη αστική κινητικότητα	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	082	Τροχόσπιν υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	212.500.000	37.500.000	250.000.000	-33.065.159	-5.835.028	-38.900.187	179.434.841	31.664.972	211.099.813
2	Βιώσιμες αστικές μεταφορές (εκτός μέτ	2	RSO2.8	Βιώσιμη αστική κινητικότητα	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	085	Ψηφιοποίηση των μεταφορών όταν προορίζεται	5.100.000	900.000	6.000.000	0	0	0	5.100.000	900.000	6.000.000
3	Ανάπτυξη υπεραστικού / προαστιακού	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	096	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι Κεντρικό δ	17.850.000	3.150.000	21.000.000	0	0	0	17.850.000	3.150.000	21.000.000
3	Ανάπτυξη υπεραστικού / προαστιακού	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	097	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι Διευρυμέν	43.435.000	7.665.000	51.100.000	0	0	0	43.435.000	7.665.000	51.100.000
3	Ανάπτυξη υπεραστικού / προαστιακού	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	099	Άλλοι νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι – ηλ	12.750.000	2.250.000	15.000.000	0	0	0	12.750.000	2.250.000	15.000.000
4	Ολοκλήρωση / αναβάθμιση κεντρικού	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	096	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι Κεντρικό δ	117.895.000	20.805.000	138.700.000	14.000.000	2.470.588	16.470.588	131.895.000	23.275.588	155.170.588
4	Ολοκλήρωση / αναβάθμιση κεντρικού	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	105	Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης της Σιδηροδρομ	86.002.257	15.176.869	101.179.126	10.000.000	1.764.706	11.764.706	96.002.257	16.941.575	112.943.832
5	Κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημ	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	087	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι αυτοκινητόδρομοι και οδ	47.855.000	8.445.000	56.300.000	0	0	0	47.855.000	8.445.000	56.300.000
5	Κατασκευή κρίσιμων ελλειπόντων τμημ	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	088	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι αυτοκινητόδρομοι και οδ	301.750.000	53.250.000	355.000.000	-14.000.000	-2.470.588	-16.470.588	287.750.000	50.779.412	338.529.412
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακά	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	088	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι αυτοκινητόδρομοι και οδ	140.875.000	24.860.294	165.735.294	0	0	0	140.875.000	24.860.294	165.735.294
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακά	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	091	Ανακατασκευές ή εκσυγχρονισμοί αυτοκινητοδρόμων και οδών - Κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ				3.646.965	2.431.310	6.078.275	3.646.965	2.431.310	6.078.275
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακά	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	093	Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών	20.791.905	3.669.160	24.461.065	18.212.030	3.213.888	21.425.918	39.003.935	6.883.047	45.886.982
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακά	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	119	Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μετ	20.400.000	3.600.000	24.000.000	0	0	0	20.400.000	3.600.000	24.000.000
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακά	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	091	Ανακατασκευές ή εκσυγχρονισμοί αυτοκινητοδ	14.400.000	9.600.000	24.000.000	0	0	0	14.400.000	9.600.000	24.000.000
6	Κατασκευή / Αναβάθμιση περιφερειακά	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	119	Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μετ	2.100.000	1.400.000	3.500.000	0	0	0	2.100.000	1.400.000	3.500.000
7	Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών -	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	089	Νέες ή αναβαθμιζόμενες δευτερεύουσες οδικές σ	29.920.000	5.280.000	35.200.000	0	0	0	29.920.000	5.280.000	35.200.000
7	Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών -	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	096	Νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι Κεντρικό δ	15.300.000	2.700.000	18.000.000	0	0	0	15.300.000	2.700.000	18.000.000
7	Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών -	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	099	Άλλοι νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι – ηλ	55.250.000	9.750.000	65.000.000	0	0	0	55.250.000	9.750.000	65.000.000
7	Πολυτροπικές συνδέσεις μεταφορών -	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	099	Άλλοι νέοι ή αναβαθμιζόμενοι σιδηρόδρομοι – ηλ	44.719.542	29.813.028	74.532.570	0	0	0	44.719.542	29.813.028	74.532.570
8	Συνδεσιμότητα και προβασιμότητα τα	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	046	Στήριξη οντοτήτων ειδικευμένων στην παροχή υ	42.500.000	7.500.000	50.000.000	-5.463.610	-964.166	-6.427.776	37.036.390	6.535.834	43.572.224
8	Συνδεσιμότητα και προβασιμότητα τα	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	111	Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ) εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων				850.000	150.000	1.000.000	850.000	150.000	1.000.000
8	Συνδεσιμότητα και προβασιμότητα τα	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	113	Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκα	77.350.000	13.650.000	91.000.000	-13.598.420	-2.399.721	-15.998.141	63.751.580	11.250.279	75.001.859
8	Συνδεσιμότητα και προβασιμότητα τα	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	046	Στήριξη οντοτήτων ειδικευμένων στην παροχή υ	18.000.000	12.000.000	30.000.000	-2.735.223	-1.823.482	-4.558.705	15.264.777	10.176.518	25.441.295
8	Συνδεσιμότητα και προβασιμότητα τα	3	RSO3.2	Βιώσιμες μεταφορές	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	113	Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκα	6.000.000	4.000.000	10.000.000	-911.742	-607.828	-1.519.570	5.088.258	3.392.172	8.480.430
9	Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	113	Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες εξαιρουμένων των εγκα	16.575.000	2.925.000	19.500.000	-10.000.000	-1.764.706	-11.764.706	6.575.000	1.160.294	7.735.294
9	Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	118	Συστήματα ασφάλειας, προστασίας και διαχείρι	26.350.000	4.650.000	31.000.000	-4.250.000	-750.000	-5.000.000	22.100.000	3.900.000	26.000.000
9	Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	119	Ψηφιοποίηση των μεταφορών: άλλοι τρόποι μετ	32.645.986	5.761.057	38.407.043	0	0	0	32.645.986	5.761.057	38.407.043
9	Συστήματα ασφάλειας ναυσιπλοΐας και	3	RSO3.1	Βιώσιμα ΔΕΔ-Μ	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	186	Αερολιμένες				4.250.000	750.000	5.000.000	4.250.000	750.000	5.000.000
10	Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	179	Πληροφόρηση και επικοινωνία	2.550.000	450.000	3.000.000	0	0	0	2.550.000	450.000	3.000.000
10	Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	180	Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έ	10.679.502	1.884.618	12.564.120	0	0	0	10.679.502	1.884.618	12.564.120
10	Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	181	Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	2.669.875	471.155	3.141.030	0	0	0	2.669.875	471.155	3.141.030
10	Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	182	Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτο	425.000	75.000	500.000	0	0	0	425.000	75.000	500.000
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	180	Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έ	957.093	168.899	1.125.992	0	0	0	957.093	168.899	1.125.992
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	181	Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	208.402	36.777	245.179	0	0	0	208.402	36.777	245.179
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περ	182	Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτο	347.337	61.295	408.632	0	0	0	347.337	61.295	408.632
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	180	Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έ	977.718	651.812	1.629.530	0	0	0	977.718	651.812	1.629.530
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	181	Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	212.893	141.929	354.822	0	0	0	212.893	141.929	354.822
11	Τεχνική Βοήθεια -ΕΤΠΑ	9	TA36(4)	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	182	Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτο	354.821	236.547	591.368	0	0	0	354.821	236.547	591.368

1.854.325.521

2.224.091.289

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΙΜΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021 - 2027 (2^{ος}/2025)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Για τον υπολογισμό της τιμής κάθε δείκτη εφαρμόζεται η μεθοδολογία που καταγράφεται στο πρόσθετο έγγραφο τεκμηρίωσης δεικτών. Επομένως, δεν υπάρχει αναλογική σχέση μεταξύ τροποποιήσεων Π/Υ και τροποποιήσεων τιμών δεικτών.
2. Στον πίνακα παρουσιάζονται μόνο οι δείκτες εκροής / αποτελέσματος που τροποποιούνται ή προστίθενται
3. Η στήλη με τίτλο «Π/Υ ανά ΚΠΠ» αφορά αποκλειστικά στον Π/Υ των παρεμβάσεων που αξιοποιούν τον εκάστοτε δείκτη. Επομένως, δύναται να είναι υποσύνολο του συνολικού Π/Υ της Κατηγορίας Παρέμβασης.
4. Οι αναφερόμενοι Π/Υ αφορούν σε Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ)
5. Οι προτεινόμενες τιμές στόχου των δεικτών έχουν διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη την προοπτική υλοποίησης / ολοκλήρωσης των έργων του Προγράμματος ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, όπως καταγράφεται στην «Κατάσταση έργου» στο επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης (Ιανουάριος 2025) του.
6. Τα νέα στοιχεία επισημαίνονται με **κόκκινη γραμματοσειρά**.

Προτεραιότητα 1															
Σ.Π.	Ειδικός στόχος	Π/Υ ανά ΚΠΠ (ΣΔΔ)	Πεδίο Παρέμβασης	Κωδικός δείκτη	Δείκτης	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης	Ορόσημο Ν/Ο	Αρχική τιμή στόχου	Μεθοδολογία Μέτρησης (εγκεκριμένο ΕΠ)	Προτεινόμενος Π/Υ (ανά δείκτη)	Προτεινόμενη τιμή στόχου 2029	Επισημάνσεις		
02	RSO2.8	409.015.705	081	PSO497	Σταθμοί ΜΕΤΡΟ που εκσυγχρονίζονται για την ασφάλεια και εξυπηρέτηση των επιβατών	Πλήθος σταθμών	-	0	-	<p>Ο δείκτης μετρά το πλήθος των σταθμών ΜΕΤΡΟ στους οποίους γίνονται παρεμβάσεις που αφορούν:</p> <p>α) στα συστήματα (σηματοδότηση κ.α.) για τη Δράση 1.1 «Νέες / επεκτάσεις / αναβάθμιση γραμμών ΜΕΤΡΟ Αθήνας και Θεσ/κης», ΠΠ 081</p> <p>β) στις υποδομές (κυλιόμενες σκάλες, ανελκυστήρες κ.α.) για τη Δράση 1.2 «Αναβάθμιση στόλου, τροχιαίου υλικού και υποδομών σταθμών», ΠΠ 044</p> <p>με στόχο την ασφάλεια και εξυπηρέτηση των επιβατών καθώς και τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος κατά τη λειτουργία.</p> <p>Μέθοδος μέτρησης: Για τη μέτρηση του δείκτη προσμετρώνται οι σταθμοί, στους οποίους εκτελούνται εργασίες ανανέωσης / εκσυγχρονισμού, ανεξάρτητα από το πλήθος των παρεμβάσεων, που υλοποιούνται.</p>	18.000.000	27	<p>Αξιοποίηση του ποσού ευελιξίας της Προτεραιότητας Π 02, που παρουσιάζει χαμηλή ενεργοποίηση, για την ενίσχυση της Π 01 που εμφανίζει σημαντικές ανελαστικές ανάγκες πόρων. Πιο συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεταφορά του ποσού ευελιξίας της Προτεραιότητας Π 02, ύψους 33,1 εκ € (ΚΣ) πόρων Ταμείου Συνοχής, από τα Πεδία Παρέμβασης 082 και 085. • Οι πόροι αξιοποιούνται στα Πεδία Παρέμβασης 081 και 044 (νέο), στο πλαίσιο της Π 01 όπου υλοποιούνται σημαντικά έργα με σημαντική υπερδέσμευση. • Ο νέος ειδικός δείκτης εκρών PSO497 προστίθεται για την ενσωμάτωση στο Πρόγραμμα νέων έργων, που αφορούν σε: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Διασφάλιση λειτουργίας Σηματοδότησης της Γραμμής 3 του ΜΕΤΡΟ Αθήνας, στο ΠΠ 081. ✓ Ενεργειακή αναβάθμιση ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων στο ΜΕΤΡΟ Αθήνας, στο νέο ΠΠ 044. • Ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος PSR502 προστίθεται για την ενσωμάτωση στο Πρόγραμμα του έργου, που αφορά σε: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ενεργειακή αναβάθμιση ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων στο ΜΕΤΡΟ Αθήνας, στο νέο ΠΠ 044. 		
		10.000.000	044												30.000.000
		10.000.000	044				PSR502	Ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας σε σταθμούς ΜΕΤΡΟ	MWh / έτος	Αναμένεται από ΕΔΥΜΕΤ	-			-	-

Προτεραιότητα 4													
Σ.Π.	Ειδικός στόχος	Π/Υ ανά ΚΠΠ (ΣΔΔ)	Πεδίο Παρέμβασης	Κωδικός δείκτη	Δείκτης	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης	Ορόσημο N/O	Αρχική τιμή στόχου	Μεθοδολογία Μέτρησης (εγκεκριμένο ΕΠ)	Προτεινόμενος Π/Υ (ανά δείκτη)	Προτεινόμενη τιμή στόχου	Επισημάνσεις
03	RSO3.1	155.170.588	096	RCO53	Νέοι ή εκσυγχρονισμένοι σιδηροδρομικοί σταθμοί και στάσεις	Σταθμοί και στάσεις	-	0	-	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων της Π04 που αφορούν στον αριθμό σιδηροδρομικών σταθμών και στάσεων που κατασκευάστηκαν ή εκσυγχρονίστηκαν. Ο εκσυγχρονισμός αφορά σε σημαντικά μέτρα, όπως η βελτίωση της άνεσης και της ασφάλειας των επιβατών, η διασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, η μείωση του θορύβου, κλπ.	6.462.895	1	<p>Ενίσχυση της Προτεραιότητας Π04 με πόρους από τις Π09 και Π05, για τη διασφάλιση της συνεισφοράς στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους, την συμμόρφωση στις συστάσεις του ευρωπαϊκού Εξαμήνου και ταυτόχρονα της ολοκλήρωσης των κρίσιμων τμηματοποιημένων έργων του σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ (πόροι Ταμείου Συνοχής). Πιο συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μεταφορά 10 εκ € (ΚΣ) από την Π 09 / Πεδίο Παρέμβασης 113 και 14,3 εκ € (ΚΣ) από την Π 05 / Πεδίο Παρέμβασης 088, για τη διατήρηση των στόχων συνεισφοράς στο κλίμα και το περιβάλλον και την κάλυψη ανελαστικών αναγκών ένταξης εντός του 2025. Προσθήκη του μεταφερόμενου από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έργου «Κατασκευή Σιδηροδρομικής Στάσης στο Κρουονέρι Αττικής»

Προτεραιότητα 6													
Σ.Π.	Ειδικός στόχος	Π/Υ ανά ΚΠΠ (ΣΔΔ)	Πεδίο Παρέμβασης	Κωδικός δείκτη	Δείκτης	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης	Ορόσημο N/O	Αρχική τιμή στόχου	Μεθοδολογία Μέτρησης (εγκεκριμένο ΕΠ)	Προτεινόμενος Π/Υ (ανά δείκτη)	Προτεινόμενη τιμή στόχου	Επισημάνσεις
03	RSO3.1	3.646.965,00	091	RCO43	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — ΔΕΔ-Μ	χλμ.	-	0	-	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων της Π06 που αφορούν στην κατασκευή ή την αναβάθμιση τμημάτων οδικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ ή των συνδέσεων με αυτό.	3.646.965,00	7,20	<p>Ενίσχυση της Δράσης 6.1 της Προτεραιότητας Π06 με πόρους ΕΤΠΑ/Μεταβάσης από την Π08 για τη συγχρηματοδότηση του έργου της κατασκευής της σύνδεσης της Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Αιγάλεω με την Εθνική Οδό (Ε.Ο.) Αθηνών – Κορίνθου και των συνοδών κόμβων. Πιο συγκεκριμένα οι σχετικές προσθήκες περιλαμβάνουν :</p> <ul style="list-style-type: none"> Μεταφορά 3,6 εκ € (ΚΣ) από την Π 08 / Πεδία Παρέμβασης 046 και 113 ΕΤΠΑ/Μετάβαση στην Π08. Προσθήκη του ΠΠ 091 στη Δράση 6.1 υπό τις Περιφέρειες σε Μετάβαση. Προσθήκες των δεικτών RCO43, RCR55 και RCR56 για τις Περιφέρειες Μετάβασης της Δράσης 6.1
				RCR55	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων οδών και οδών που ανακατασκευάστηκαν, αναβαθμίστηκαν ή εκσυγχρονίστηκαν	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	33.330.129,00	0	Με το δείκτη υπολογίζεται ο συνολικός αριθμός επιβατοχιλιομέτρων που διανύονται σε οδούς νέες, ανακατασκευασμένες, αναβαθμισμένες ή εκσυγχρονισμένες. Η τιμή επίτευξης πρέπει να εκτιμάται εκ των υστέρων, για περίοδο ενός έτους μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης. Η τιμή βάσης του δείκτη αναφέρεται στον εκτιμώμενο αριθμό επιβατοχιλιομέτρων που διανύθηκαν στην αντίστοιχη οδό κατά το έτος πριν την έναρξη της παρέμβασης και μπορεί να είναι μηδέν για τις νέες οδούς.	79.717.042			
				RCR56	Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών	ανθρωπομήρες/έτος	0,00	0	Με το δείκτη υπολογίζεται η συνολική εξοικονόμηση χρόνου για τις μεταφορές σε οδικές υποδομές που βελτιώθηκαν. Η τιμή επίτευξης πρέπει να εκτιμηθεί εκ των υστέρων λαμβάνοντας υπόψη την επίτευξη μετά την παρέλευση ενός έτους από την ολοκλήρωση της παρέμβασης.	477.551			

Προτεραιότητα 9													
Σ.Π.	Ειδικός στόχος	Π/Υ ανά ΚΠΠ (ΣΔΔ)	Πεδίο Παρέμβασης	Κωδικός δείκτη	Δείκτης	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης	Ορόσημο N/O	Αρχική τιμή στόχου	Μεθοδολογία Μέτρησης (εγκεκριμένο ΕΠ)	Προτεινόμενος Π/Υ (ανά δείκτη)	Προτεινόμενη τιμή στόχου	Επισημάνσεις

03	RSO3.1	4.250.000	186	PSO496	Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται	Αριθμός	-	0	-	Με τον δείκτη παρακολουθείται η πρόοδος των παρεμβάσεων της Π09 που αφορούν στο πλήθος των ΔΕΔ-Μ Αερολιμένων που αναβαθμίζονται.	5.000.000	2	<p>Μείωση των συνολικών πόρων της Π09, κατά 10 εκ € (ΚΣ), για τη διασφάλιση της συνεισφοράς στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους του Προγράμματος και ταυτόχρονα προσθήκη νέας Δράσης για την ενσωμάτωση δύο τμηματοποιημένων έργων Αερολιμένων. Πιο συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μεταφορά 10 εκ € (ΚΣ) στην Π 04 για τη διατήρηση των στόχων συνεισφοράς στο κλίμα και το περιβάλλον και την κάλυψη ανελαστικών αναγκών ένταξης εντός του 2025. Προστίθεται νέα Δράση 9.3 (5 εκ € ΣΔΔ Ταμείο Συνοχής) για την ενσωμάτωση δύο τμηματοποιημένων έργων Αερολιμένων με ανακατανομή πόρων εντός της Προτεραιότητας Π 09, οι οποίοι αφαιρούνται από το Πεδίο Παρέμβασης 118 και προστίθενται στο νέο Πεδίο Παρέμβασης 186.
				PSR503	Επιβατική κίνηση αερολιμένα	Επιβάτες / έτος	268.828	-	-	Με τον δείκτη παρακολουθείται ο συνολικός ετήσιος αριθμός επιβατών από και προς τον αερολιμένα που υποστηρίζεται. Ο δείκτης χρησιμοποιείται όταν οι παρεμβάσεις επηρεάζουν άμεσα την επιβατική κίνηση από και προς τον αερολιμένα.		355.881	

Σημείωση:

Στην Προτεραιότητα Π06, οι ήδη εγκεκριμένοι δείκτες εκροής και αποτελέσματος προτείνεται να αξιοποιηθούν και για νέο έργο σύνδεσης με ΔΕΔ-Μ σε Περιφέρεια ΕΤΠΑ Μετάβασης (Περιφέρεια Αττικής). Η συμπλήρωση του πίνακα θα γίνει για τους δείκτες RC043 (εκροής), RCR55 (αποτελέσματος) και RCR56 (αποτελέσματος) στο πλαίσιο της Γραπτής Διαδικασίας.